

UZASADNIENIE

W myśl art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków.

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 8 ustawy, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru (art. 28 ust.10 ustawy).

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy).

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.); może być również przedłożony do zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy).

Zważywszy, że obszar Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003, zwany dalej obszarem Natura 2000, znajduje się na obszarze działania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, a także mając na uwadze treść wyżej wymienionych zapisów ustawy, celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla tego obszaru Natura 2000, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu w dniu 12.01.2012 r. zawarł z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu porozumienie określające zasady wspólnego działania.

Obszar Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003 został wyznaczony w 2008 r. (rozporządzenie Ministra Środowiska z 27 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 - Dz. U. Nr 198 poz. 1226). Nazwę, położenie administracyjne, mapę oraz cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.).

W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony:

Czapla siwa *Ardea cinerea* (kod gatunku A028),
Ślepowron *Nycticorax nycticorax* (kod gatunku A023),
Gęś zbożowa *Anser fabalis* (kod gatunku A039),
Krzyżówka *Anas platyrhynchos* (kod gatunku A053),
Czajka *Vanellus vanellus* (kod gatunku A142),
Kulik wielki *Numenius arquata* (kod gatunku A160),
Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus* (kod gatunku A196).

Granice Obszaru Natura 2000 przedstawiono na załączniku mapowym oraz opisano w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie PL-1992.

W ramach prac nad projektem planu dokonano oceny stanu powyższych gatunków ptaków oraz zidentyfikowano zagrożenia, istniejące i potencjalne, dla poszczególnych przedmiotów ochrony.

Oceny stanu ochrony poszczególnych gatunków dokonano w oparciu o wskaźniki parametrów stanu ochrony gatunków, tj.: parametr populacja (wskaźnik – liczebność), parametr siedlisko (wskaźnik - powierzchnia siedliska) i parametr szanse zachowania gatunku (wskaźnik - perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony). Przy ocenie wskaźnika powierzchnia siedliska stosowano zróżnicowane metody właściwe dla specyfiki gatunków i zajmowanych przez nie siedlisk w obszarze Natura 2000. Przy ocenie powierzchni siedlisk gatunków, których populacje przelotne i zimujące stanowią przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 posługiwano się pomiarami z wykorzystaniem odbiornika GPS w terenie, analizą zdjęć satelitarnych i pomiarem powierzchni zajmowanych przez taflę wody oraz pływizny i błota (pozostających w stanie umożliwiającym żerowanie ptaków) na terenie zbiornika.

Przy ocenie wskaźnika perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony dla gatunków lęgowych brano pod uwagę okres, w jakim właściwy stan ochrony może zostać osiągnięty z uwzględnieniem uwarunkowań takich jak: przewidywane tempo rozwoju i stopień pokrycia siedlisk lęgowych przez roślinność uniemożliwiająca odbywanie lęgów, procent gniazd narażonych na zalanie przy występujących podwyższeniach stanu wody o 15 i 30 cm, ocenę presji drapieżnictwa (liczba lęgów ulegających zniszczeniu w poszczególnych siedliskach, liczba zabitych dorosłych ptaków), intensywność płoszenia, aktualna ochrona obszaru. W przypadku populacji gatunków przelotnych i zimujących przy ocenie perspektyw osiągnięcia właściwego stanu ochrony posłużono się pomocniczo oceną czynników takich jak: intensywność płoszenia, lokalizacja obszarów największych koncentracji ptaków odpoczywających i nocujących w stosunku do brzegu z uwzględnieniem obszarów intensywnie penetrowanych przez ludzi, tempo pojawiania się i zanikania obszarów błot i

płycizn, aktualna ochrona obszaru.

Najistotniejszymi z punktu widzenia zarządzania i ochrony obszaru Natura 2000 są zidentyfikowane, istniejące, zagrożenia. W odniesieniu do gęsi zbożowej jest nim płoszenie przez człowieka odpoczywających w obrębie zbiornika ptaków w trakcie sezonowych migracji. Dla krzyżówki, czajki oraz kulika wielkiego najistotniejszym zagrożeniem jest zbyt wysoki poziom wody w zbiorniku Otmuchowskim w okresie letnim i jesiennym, co skutkuje niedostateczną powierzchnią błotnistej dna zbiornika. Drugim istotnym zagrożeniem dla tych gatunków (krzyżówka, czajka, kulik wielki) jest płoszenie przez człowieka żerujących i odpoczywających ptaków. Rybitwie białowąsej (gatunek lęgowym na terenie obszaru Natura 2000) zagraża obniżanie lub podnoszenie poziomu wody w zbiorniku w okresie lęgowym oraz zarastanie siedlisk lęgowych (podmokłych łąk) przez trzcinę, krzewy i drzewa. Zidentyfikowano także zagrożenia w odniesieniu do czapli siwej. W tym miejscu wskazać należy, że kolonia lęgowa tego gatunku (czapliniec) położona jest poza wyznaczonymi obecnie granicami obszaru Natura 2000, co, z przyczyn prawnych, uniemożliwia identyfikację zadań ochronnych dla tego gatunku w niniejszym zarządzeniu.

W trakcie prac nad Planem nie udało się zweryfikować statusu występowania ślepowrona na terenie obszaru Natura 2000 (nie wiadomo czy gatunek przystępuje tu do lęgów, czy pojawia się wyłącznie w okresie migracji), ze względu na czasochłonność badań i konieczność ich powtórzenia w kilku sezonach lęgowych.

Przed przystąpieniem do określania działań ochronnych zidentyfikowano ich cele. Najistotniejsze dla osiągnięcia właściwego stanu liczebności populacji oraz szans zachowania przedmiotów ochrony jest udostępnienie powierzchni siedlisk umożliwiającej przystępowanie ptakom do lęgów lub zatrzymywanie się w trakcie migracji. W warunkach zbiornika zaporowego związane jest to przede wszystkim ze sposobem gospodarowania wodą. Potencjalna powierzchnia siedliska pozostaje przy tym stała, gdyż zależy od parametrów technicznych zbiornika. Stąd zarówno w przypadku gatunków, dla których stan parametru siedlisko oceniono jako właściwy (FV) jak i dla tych, w przypadku których parametr ten oceniono jako niezadowalający (U1), za cel działań ochronnych przyjęto utrzymanie powierzchni siedliska, udostępnianej poprzez odpowiedni sposób piętrzenia, ograniczenie płoszenia lub powstrzymywanie sukcesji roślinności. Ze względu na konieczność zapewnienia skutecznej ochrony kolonii lęgowej czapli siwej, w odniesieniu do tego gatunku za cel uznano zmianę granic obszaru Natura 2000, w odrębnym postępowaniu, poprzez włączenie go w granice tego obszaru. W stosunku zaś do ślepowrona za cel przyjęto uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku (weryfikacja znaczenia populacji w obszarze).

Dla poszczególnych przedmiotów ochrony w obszarze zaplanowano odpowiednie działania ochronne.

Przyjęto przy tym, że sposób gospodarowania wodą w okresie modernizacji zbiornika Nysa (od 2012 r. do I połowy 2016 r.) został uregulowany odrębnymi przepisami, tj. określony w decyzji Marszałka Województwa Opolskiego nr DOŚ-III.7322.62.2011.AK z dnia 13.01.2012 r. i nie zachodzi konieczność określania w planie zadań ochronnych działań związanych z modyfikacją sposobu gospodarowania wodą.

Z kolei w projekcie kolejnej instrukcji gospodarowania wodą dla zbiornika wodnego Otmuchów, w przypadku czajki i kulika wielkiego, za zasadne uznano uwzględnienie zapisu mającego zapewnić możliwość odślaniania żerowisk w okresie od drugiej dekady lipca do trzeciej dekady października, w normalnych warunkach użytkowania zbiornika określonych w tej instrukcji (tj. m.in. w warunkach innych niż zagrożenie powodzią i powódź czy susza) poprzez dążenie do stopniowego obniżania lustra wody w zbiorniku. Optymalnym rozwiązaniem w tym zakresie będzie zastosowanie cykli obniżania wody: obniżenie o ok. 20÷40 cm w ciągu około 1 tygodnia (najlepiej w ciągu 4 dni), a następnie utrzymanie względnie stałego poziomu (± 10 cm) przez okres około 1,5÷2,5 tygodnia.

W celu zmniejszenia ryzyka utraty lęgów rybitwy białowąsej za konieczne uznano uwzględnienie w projekcie kolejnej instrukcji gospodarowania wodą dla zbiornika wodnego Otmuchów zapisu gwarantującego dążenie do utrzymania normalnego poziomu piętrzenia w okresie od drugiej dekady maja do drugiej dekady lipca, w normalnych warunkach użytkowania zbiornika określonych w tej instrukcji. Optymalnym rozwiązaniem dla

zapewnienia warunków do odbywania lęgów przez rybitwę białowąsą będzie ustalenie normalnego poziomu piętrzenia na rzędnej 211 m n.p.m. Przewidziano także usuwanie krzewów i drzew oraz trzciny z wybranych fragmentów łąk stanowiących siedliska lęgowe tego gatunku.

W tym miejscu wskazać wypada, że określone w zarządzeniu zasady gospodarowania wodą mają charakter ogólnych zapisów, jakie należy uwzględnić przy opracowywaniu instrukcji gospodarowania wodą i były przedmiotem spotkań oraz dyskusji z zainteresowanymi stronami, w tym przede wszystkim z przedstawicielami Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (RZGW), tj. jednostki ustawowo zobowiązanej do sporządzenia nowej instrukcji gospodarowania wodą dla przedmiotowego zbiornika w 2016 r. Zasady sporządzania instrukcji określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 sierpnia 2006 r. w sprawie zakresu instrukcji gospodarowania wodą (Dz. U. Nr 150, poz. 1087). Kierując się ww. przepisami RZGW obowiązane jest do jej opracowania z uwzględnieniem zarówno tzw. normalnych warunków użytkowania oraz tzw. warunków użytkowania w okresie powodzi (§ 3 ust. 1), posługując się przy tym skatalogowanym słownikiem pojęć (m.in.: „zjawisko suszy w zbiorniku”, „przepływ wyprzedzający”, „przepływ powodziowy”, „pojemność użytkowa” - § 1 i 6). Tym samym RZGW we Wrocławiu, na etapie opracowania instrukcji, mając na względzie przyrodnicze uwarunkowania określone w niniejszym dokumencie, odpowiedzialna będzie za prawidłowe i zrozumiałe zdefiniowanie pojęć i określenie sposobu gospodarowania wodą na zbiorniku, w stanach normalnego, jaki i nadzwyczajnego, ich użytkowania.

W odniesieniu do gęsi zbożowej, krzyżówki, czajki i kulika wielkiego ustalono również, iż konieczny jest montaż odpowiednich szlabanów ograniczających wjazd pojazdami silnikowymi na teren czaszy zbiornika oraz posadowienie tablic informujących o zakazie wyprowadzania psów, które stanowią działania ograniczające niepokojenie ptaków w obrębie żerowisk i miejsc odpoczynku.

W związku z koniecznością ustalenia statusu występowania ślepowrona w obszarze zaplanowano monitoring gatunku (wyszukiwanie i liczenie czynnych gniazd tego gatunku).

W zarządzeniu uwzględniono także działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony. Oparto je na metodyce opracowanej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska, a w przypadku braku opracowania ww. metodyki, zaproponowano zbliżoną, z wykorzystaniem wskaźników stanu ochrony przygotowanych dla gatunków o podobnej charakterystyce ekologicznej, która będzie wykorzystywana do czasu opracowania ogólnokrajowych wytycznych przez GIOŚ. Monitoring realizacji celów działań ochronnych oparty będzie na wynikach monitoringu stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony.

Nie zidentyfikowano również potrzeby ustanowienia planu ochrony dla tego obszaru oraz określenia wskazań do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

W ramach opracowywania projektu planu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu zapewnił możliwość udziału wszystkim zainteresowanym w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. Na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do opracowania planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organów właściwych w sprawie, tj. wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu w dniach 24.05.2012 r. – 27.06.2012 r. oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ we Wrocławiu w dniach 24.05.2012 r. – 23.11.2012 r.,

umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniach 23.05.2012 r. – 28.11.2012 r. oraz na stronie BIP RDOŚ we Wrocławiu w dniach 24.05.2012 r. – 23.11.2012 r., opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w województwie opolskim i dolnośląskim w lokalnych wydaniach Gazety Wyborczej w dniu 24.05.2012 r.

Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele: gmin, starostw, Regionalnego Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Opolu, a także naukowcy i przedstawiciele organizacji pozarządowych. Wyniki poszczególnych etapów prac, w formie szablonu dokumentacji projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003, umieszczono na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej prowadzonej przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (pzo.gdos.gov.pl) w dniach 23.11.2012 r. – 15.12.2012 r. Projekt ujęto również w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (ekoportal).

Zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w procesie przygotowania niniejszego planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych i o jego przedmiocie, możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym projektem niniejszego zarządzenia oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu w dniach 23.11.2012 r. – 17.12.2012 r. oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ we Wrocławiu w dniach 23.11.2012 r. – 17.12.2012 r. umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniach 23.11.2012 r. – 17.12.2012 r. oraz na stronie BIP RDOŚ we Wrocławiu w dniach 23.11.2012 r. – 15.12.2012 r., opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w województwie opolskim w lokalnym wydaniu Gazety Wyborczej z dnia 23.11.2012 r. oraz w województwie dolnośląskim w lokalnym wydaniu Gazety Wrocławskiej z dnia 23.11.2012 r.

W trakcie opisanych powyżej konsultacji społecznych uwagi i wnioski dotyczące zapisów projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zostały wniesione przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz Śląskie Towarzystwo Ornitologiczne.

Niezależnie od uwag wniesionych na etapie konsultacji, uwagi nadesłali: Dyrektor Urzędu Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu (pismo z dnia 18.02.2013 r.), Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry (pismo z dnia 22.02.2013 r.) oraz Pełnomocnik Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 (pismo z dnia 26.02.2013 r.). Dotyczyły one wpływu zapisów projektu planu zadań ochronnych na możliwości zasilania szlaku żeglownego Odry w wodę. W celu omówienia ww. kwestii, w dniu 6.03.2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu zorganizował spotkanie, w którym uczestniczyli: przedstawiciele Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Urzędu Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, Urzędu Żeglugi Śródlądowej w Kędzierzynie - Koźlu, a także przedstawiciele wykonawcy projektów planów zadań ochronnych, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu.

Wypracowany ostatecznie na ww. spotkaniu projekt zarządzenia nie został uzgodniony przez Wojewodę Opolskiego (pismo z 22.05.2013 r. oraz pismo z 19.07.2013 r.), a to z tego powodu, że ustalenia tego dokumentu uniemożliwiają wykorzystanie kaskady zbiorników na Nysie Kłodzkiej (zbiorniki: Kozielno, Topola, Otmuchów i Nysa) do podstawowego celu jakiemu służą, czyli ochronie przeciwpowodziowej, gdyż uniemożliwiły swobodne gospodarowanie wodą w okresie napięć hydrologicznych. Eksploatacja zbiornika wodnego Otmuchów powinna odbywać się zgodnie z instrukcją gospodarowania wodą, zaś ustalenie ściśle określonych terminów i poziomów piętrzenia w formie aktu prawa miejscowego spowoduje, że administrator zbiorników utraci jakąkolwiek możliwość

reagowania na sytuacje zagrożenia powodziowego. Z kolei ściśle określony harmonogram zrzutów utrudni uzupełnianie wody w Odrze w celu utrzymania warunków dla żeglugi. Tym samym założone w dokumencie regulacje, jako nie będące do przyjęcia przez Wojewodę, wymagały zmiany.

W dniu 9 września 2013 r. odbyło się spotkanie w sprawie projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003, w trakcie którego przedstawiciele Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu oraz Wojewody Opolskiego wypracowali propozycje korekty zapisów projektu planu.

Przeprowadzona ponowna analiza wyników prac terenowych i propozycji eksperckich, jak też uwag i wniosków złożonych na etapie konsultacji społecznych, zastrzeżeń Wojewody i ustaleń ze spotkania w dniu 9.09.2013 r., pozwoliła na wypracowanie niniejszego projektu zarządzenia.

Odnosząc się przy tym do uwag i wniosków z konsultacji społecznych ustalono jak niżej.

Uwagi wniesione przez RZGW we Wrocławiu:

1. Ograniczenie poruszania się ludzi na terenie zbiornika nie powinno dotyczyć RZGW we Wrocławiu.

Uwaga została uwzględniona poprzez zastąpienie zapisu mówiącego o uniemożliwieniu wjazdu na zapis mówiący o umieszczaniu szlabanów ograniczających wjazd pojazdami silnikowymi na teren czaszy zbiornika. Z kolei warunki poruszania się pojazdami w obrębie jego czaszy są uregulowane odrębnymi przepisami, stąd nie zachodzi konieczność określania ich w projekcie planu.

2. W związku z pełnionymi funkcjami zbiornika nie jest możliwe utrzymywanie stałego piętrzenia wody.

Uwaga została uwzględniona poprzez wprowadzenie zapisu mówiącego o dążeniu do utrzymywaniu stałego poziomu piętrzenia w normalnych warunkach użytkowania zbiornika określonych w instrukcji gospodarowania wodą.

3. Uwzględnienie w Instrukcji Gospodarowania Wodą, uwarunkowań hydrologicznych oraz wynikających z konieczności utrzymywania właściwego stanu technicznego i bezpieczeństwa zbiornika, poprzez wprowadzenie odstępstw od wprowadzonych zasad piętrzenia wody.

Uwaga została uwzględniona. Działania ochronne związane z określonym sposobem gospodarowania wodą w okresach lęgowych i migracji ptaków zaplanowano wyłącznie w stosunku do normalnych warunków użytkowania zbiornika, określonych w instrukcji gospodarowania wodą, wyłączając tym samym sytuacje związane m.in. z zagrożeniem powodziowym, powodzią czy suszą.

4. Usunięcie działania ochronnego mówiącego o nie obniżaniu wody poniżej rzędnej 206,5 m n.p.m., który uniemożliwiałby wykonywanie niektórych obowiązków związanych z eksploatacją budowli i urządzeń zbiornika.

Uwaga została uwzględniona. Brak konieczności regulowania ww. kwestii w projekcie planu wynika z faktu, że obowiązujący i planowany na zbiorniku Otmuchów minimalny poziom piętrzenia zabezpiecza wymagania ww. gatunków odnośnie minimalnej powierzchni miejsc odpoczynku.

5. RZGW we Wrocławiu wskazano jako podmiot odpowiedzialny za realizację działań ochronnych sprzecznych z zadaniami statutowymi tej jednostki.

Uwaga została uwzględniona. Odstąpiono od określania RZGW we Wrocławiu za podmiot odpowiedzialny za realizację zadań nie związanych z jego celami statutowymi.

6. Ślepowron nie powinien być uznany za przedmiot ochrony.

Odnosząc się do powyższej uwagi zauważyć należy, że w świetle udokumentowanego występowania tego gatunku na Zbiorniku Otmuchowskim, brak jest w chwili obecnej przesłanek do usunięcia go z listy przedmiotów ochrony. Stąd w planie pozostawiono działanie ochronne zmierzające, m.in. do określenia statusu gatunku w obszarze Natura 2000. Uznanie gatunku za przedmiot ochrony nie jest uzależnione od przystępowania do lęgów w obszarze (przedmiotem ochrony może być również populacja migrująca).

Ponadto RZGW we Wrocławiu wnioskuje o:

1. wyliczenie i podanie kosztów realizacji działań ochronnych.
Uwaga została uwzględniona. Koszty realizacji działań ochronnych podano w uzasadnieniu do niniejszego aktu prawnego.
2. zaliczenie ewentualnego obniżenia dochodów z korzystania ze szlaku żeglugowego Odry do kosztów realizacji działań ochronnych.
Wniosku nie uwzględniono. Zgodnie z § 3 pkt 6 lit. f rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.) w trakcie sporządzania planu zadań ochronnych szacuje się koszty realizacji działań ochronnych, a nie ich możliwy wpływ na dochody (w tym utracone korzyści) uzyskiwane w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze objętym zapisami planu.
3. wyłączenie zbiornika wodnego Otmuchów z sieci Natura 2000.
Wniosku nie uwzględniono. Zgodnie z art. 27a ust. 3 ustawy o ochronie przyrody likwidacja obszaru specjalnej ochrony ptaków następuje, jeżeli jest to uzasadnione naturalnymi zmianami stwierdzonymi w wyniku monitoringu i nadzoru oraz po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej. Dokumentacja sporządzona na potrzeby planu zadań ochronnych nie wykazała istnienia przesłanek do wszczęcia procedury likwidacji przedmiotowego obszaru Natura 2000.

Uwagi Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego dotyczyły:

1. konieczności zapewnienia braku polowań na terenie obszaru Natura 2000.
Odnosząc się do powyższej uwagi zauważono, że zidentyfikowane siedliska przedmiotów ochrony położone są w całości na obszarze wyłączonym z obwodów łowieckich, a tym samym nie ma możliwości ich użytkowania łowieckiego.
2. aktualizacji danych w Standardowym Formularzu Danych prowadzącej do nadania statusu przedmiotu ochrony śmieszce i biegusowi zmiennemu.
Odnosząc się do powyższej uwagi wskazano, że weryfikacja zasadności wniosku oraz ewentualna aktualizacja danych zostanie przeprowadzona w odrębnym postępowaniu.

Projekt niniejszego zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Opolskiego pismem nr IN -III.710.28.2013.JJ/JD z dnia 29.11.2013 r. oraz Wojewodę Dolnośląskiego pismem nr PO-FR.7060.7.2013.MP z dnia 02.12.2013 r.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa, w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 65 tys. zł (kwota ta nie uwzględnia kosztów związanych z modyfikacją metod prowadzonej gospodarki wodnej). Koszt działań z zakresu monitoringu szacunkowo wyniesie 71 tys. zł.